

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : इबीसी २००६/प्र.क्र.३२९/मावक २
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- १७ जून, २००६.

- वाचा :-** १) शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग
क्रमांक : इबीसी २००३/प्र.क्र.११५/मावक २, दिनांक ११.६.२००३
२) शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग
क्रमांक : इबीसी २००४/प्र.क्र.१०२/मावक २, दिनांक ५.८.२००४
३) संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक : सकसं/शिक्षण/
परदेश शिष्यवृत्ती/संख्या वाढ प्रस्ताव/सुधारणा/०६-०७/१९६६, दिनांक १८.५.२००६

प्रस्तावना :- अनुसूचित जातीच्या मुलामुलींना परदेशात शिक्षणाची संधी मिळावी व त्यांच्या गुणवत्तेला वाव मिळावा म्हणून विविध विषयांमध्ये परदेशातील नामांकित विद्यापीठांमध्ये ज्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश मिळेल अशा १० विद्यार्थ्यांना परदेश शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याची योजना शासन निर्णय क्रमांक इबीसी २००३/प्र.क्र.११५/मावक २, दिनांक ११.६.२००३ अन्वये लागू करण्यात आली आहे. सदर योजनेच्या नियमावलीमध्ये शासन निर्णय क्रमांक इबीसी २००४/प्र.क्र.१०२/मावक २, दिनांक ५.८.२००४ अन्वये सुधारणा करण्यात आलेली आहे. विज्ञान शाखेतील विद्यार्थ्यांना इतर शाखांमधील विद्यार्थ्यांपेक्षा जास्त गुण मिळतात म्हणून शाखानिहाय विद्यार्थी संख्या ठरविण्याचा तसेच या शिष्यवृत्तीसाठी विद्यार्थ्यांचे जास्त अर्ज प्राप्त होतात हे लक्षात घेऊन आणि सदर योजनेचा अधिकाधिक अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना लाभ दिल्यास उच्च शिक्षण घेणे शक्य होणार आहे. यासाठी पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी परदेशात जाणा-या विद्यार्थ्यांच्या संख्येत वाढ करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :- याबाबत साकल्याने विचार करून परदेशात शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती योजने अंतर्गत असलेल्या १० विद्यार्थ्यांच्या संख्येमध्ये वाढ करून सन २००६-२००७ या शैक्षणिक वर्षापासून ती संख्या २५ एवढी करण्यास शासन मंजूरी देत आहे.

२. सदर शिष्यवृत्ती मंजूर करताना शासन निर्णय क्रमांक इबीसी २००४/प्र.क्र.१०२/मावक २, दिनांक ५.८.२००४ अन्वये विहित करण्यात आलेली नियमावली यासाठी कायम राहिल.

३. सदर शिष्यवृत्ती मंजूर करताना शालेय शिक्षण विभागाच्या प्रत्येक विभागीय परीक्षा मंडळातून १ याप्रमाणे ८ मंडळास ८ शिष्यवृत्त्या पदवी अभ्यासक्रमासाठी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी १७ शिष्यवृत्त्या राहतील. या शिष्यवृत्तींची विभागणी पुढीलप्रमाणे राहिल ;

अ.क्र.	शाखा	राखून ठेवावयाच्या जागा	जागांची वर्गवारी	
			पदवी	पदव्युत्तर
१	विज्ञान	१२	४	८
२	वाणिज्य	७	२	५
३	कला	६	२	४
	एकूण	२५	८	१७

४. शिष्यवृत्तीसाठी निवड करताना विज्ञान, वाणिज्य आणि कला या प्रत्येक अभ्यासक्रमाची संपूर्ण राज्याची गुणवत्ता यादी स्वतंत्र करून त्यामधून विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात यावी. पदव्युत्तर पदवी / पदवीका अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थ्यांची निवड करताना त्या त्या शाखेतील सर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचा समावेश करण्यात यावा.

५. पदवी व पदव्युत्तर पदवी / पदवीका अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थ्यांची निवड करताना प्रत्येक विभागीय परीक्षा मंडळातून एका विद्यार्थ्याची निवड होणे अपेक्षित आहे. पदवी व पदव्युत्तर पदवी / पदवीका अभ्यासक्रमासाठी जर एखाद्या शाखेमध्ये उमेदवार उपलब्ध झाले नाहीत तर त्या वर्षी दुस-या शाखेमधील विद्यार्थ्यांना गुणवत्तेनुसार शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात यावी. त्याचप्रमाणे परदेश शिष्यवृत्तीसाठी पुरेशी जाहिरात देऊनसुद्धा एखाद्या परीक्षा मंडळातून अर्ज प्राप्त न झाल्यास दुस-या परीक्षा मंडळातून पदवी / पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाकरीता गुणवत्तेनुसार निवड करण्यात यावी. त्या परीक्षा मंडळाचा अनुशेष पुढील वर्षी शिल्लक राहणार नाही.

६. शासनामार्फत ज्या विद्यार्थ्यांना परदेशातील उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येते त्या विद्यार्थ्यांनी उच्च शिक्षण घेतल्यानंतर त्यांच्या ज्ञानाचा फायदा महाराष्ट्र राज्यासाठी करून देणे आवश्यक आहे. त्यामुळे सन २००६-२००७ या वर्षापासून ज्या विद्यार्थ्यांना परदेश शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येईल. त्यांच्याकडून शिक्षण संपल्यानंतर ते महाराष्ट्रात किमान ३ वर्षे राहून त्यांच्या ज्ञानाचा उपयोग येथील लोकांसाठी करून देतील अशा अर्थाचे हमीपत्र त्यांचेकडून घेण्यात यावे.

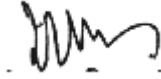
७. संबंधित विद्यार्थ्यांनी त्यांचा अभ्यासक्रम संपल्यानंतर प्रथमतः संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे संपर्क साधावा. संचालक, समाजकल्याण हे त्या विद्यार्थ्यांचा अभ्यासक्रम पाहून त्यांचे प्रकरण संबंधित विभागाच्या संचालकांकडे पाठवतील. संबंधित खात्याचे संचालक जी नोकरी देतील किंवा जे काम करण्यास सांगतील ते संबंधित विद्यार्थ्यांने ३ वर्षे करणे आवश्यक आहे. ३ वर्षांचा कालावधी संपल्यानंतर संबंधित खात्याच्या संचालकांकडून प्रमाणपत्र घेऊन संचालक, समाजकल्याण यांचेकडे संबंधित विद्यार्थ्यांने सादर करावे. तथापि, संबंधित विद्यार्थ्यांस जर परदेशात अथवा देशात चांगली नोकरी मिळत असल्यास व ते वरीलप्रमाणे काम करण्यास तयार नसतील तर त्यांना जी शिष्यवृत्तीची रक्कम मंजूर करण्यात आली आहे, त्यातील ५० टक्के रक्कम नोकरीस लागल्यानंतर १० समान हप्त्यामध्ये शासन तिजोरीत टप्पाटप्प्याने जमा करण्याचे हमीपत्र संबंधित विद्यार्थ्यांकडून घेण्यात यावे.

८. याबाबत होणारा खर्च हा "२२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण, ०१- अनुसूचित जातीचे कल्याण, २७७, शिक्षण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (वि.घ.यो.), (०४) (१८), राजर्षि शाहू महाराज गुणवत्ता पुरस्कार, (२२२५ ३२६ २), ४० शिष्यवृत्त्या / विद्यावेतन" या लेखाशिर्षाखाली सन २००६-२००७ या आर्थिक वर्षात करण्यात आलेल्या मंजूर तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

९. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३७२/०६/व्यय-१४, दिनांक ९.६.२००६ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेब साईटवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक क्रमांक २००६०६१७१३१९०८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(नं.मा.शिलवंत)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा.मंत्री, सामाजिक न्याय यांचे स्वीय सहाय्यक

मा.राज्यमंत्री, सामाजिक न्याय यांचे स्वीय सहाय्यक

प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सर्व मंत्रालयीन विभाग

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व जिल्हाधिकारी

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी

सर्व विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी

सर्व समाजकल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद

महालेखापाल, महाराष्ट्र - १/२, (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता, मुंबई / नागपूर

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी

विभागातील सर्व कार्यासने (सां.का.वगळून)

निवड नस्ती, मावक २.